

ПОГОДЖУЮ:

Заступник Голови
Фонду державного майна України

Наталія ПАНОВА

2026 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Президент ПВНЗ
«Міжнародний інститут бізнесу»

Олександр САВЧЕНКО

02 2026 р.

ЗАГАЛЬНА ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ «ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНКИ РУХОМОГО МАЙНА»

I. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ПРОГРАМУ

Назва програми:	Загальна професійна програма підвищення кваліфікації «Особливості оцінки рухомого майна»
Напрямок:	«Оцінка рухомого майна»
Рівень:	програма підвищення кваліфікації (неформальна освіта)
Рік розробки:	2026 рік
Документ, що видається:	Сертифікат про навчання
Категорія слухачів:	Оцінювачі, які мають кваліфікаційне свідоцтво оцінювача (КСО) за напрямом «Оцінка рухомого майна», а також оцінювачі які мають КСО за напрямом оцінки майна «Оцінка об'єктів у матеріальній формі» за спеціалізаціями: 1.2; 1.3; 1.4; 1.5; 1.6; 1.7

II. ОБСЯГ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Форма навчання:	Очна / Навчання у режимі відеоконференцз'язку
Загальний обсяг:	16 академічних години
Кількість кредитів ЄКТС	0,5 кредиту ЄКТС
Мінімальна/максимальна кількість осіб у групі:	8 – 60 осіб
Форми роботи:	Лекція, кейс-стаді, дискусія, ворк-шоп

III. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТА КОНТАКТНІ ДАНІ

Організатор:	ПВНЗ «Міжнародний інститут бізнесу» (МІБ).
Місце проведення:	вул. Старокиївська 10-Ф, м. Київ / платформа Zoom
Контактна особа:	Юрченко Ганна Андріївна, тел.: 067 561 79 84 , hanna.yurchenko@iib.com.ua
Розробники програми:	Барановський Сергій Іванович, Кононенко Олег Дмитрович, Яковенко Ігор Геннадійович, Нефьодов Олег Володимирович

IV. РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення:	Презентації з основними тезами та схемами. Роздаткові матеріали: шаблони (робочі таблиці, структури Звітів про оцінку; робочі таблиці, відомість оцінки продуктивної та робочої худоби; акти огляду об'єктів, на яких не проводиться виробництво або втрачена їх продуктивність у зв'язку з воєнними злочинами)
--------------------------------	---

V. АНОТАЦІЯ ПРОГРАМИ

Програму «Особливості оцінки рухомого майна» розроблено з метою поглиблення знань та вдосконалення практичних навичок фахівців у сфері оцінки рухомих речей. Програма охоплює ключові теоретичні засади, нормативне регулювання, проблеми застосування класичних підходів до оцінки рухомих речей, а також детальний розбір типових помилок при проведенні такої оцінки. Програма призначена для фахівців з оцінки рухомого майна, які мають відповідне кваліфікаційне свідоцтво оцінювача.

VI. МЕТА ПРОГРАМИ

Оновити, систематизувати та покращити компетентності щодо ідентифікації рухомого майна, збору та верифікації даних, застосування ринкового, витратного, дохідного підходів, визначення строку корисного використання та видів зносу, побудови й документування моделей оцінки, підготовки звітів відповідно до Національних стандартів оцінки України (НС), Міжнародних стандартів оцінки IVS 2025, Європейських стандартів оцінки вартості устаткування, машин та обладнання EVS-РМЕ 2022 (EVS-РМЕ 1–4, Annex), Методики товарознавчої експертизи та оцінки колісних транспортних засобів, Методики оцінки майна, затвердженої постановою КМУ № 1891 від 10.12.2003 (із змінами), Методики визначення шкоди та обсягу збитків, завданих підприємствам, установам та організаціям усіх форм власності внаслідок знищення та пошкодження їх майна у зв'язку із збройною агресією російської федерації, а також упущеної вигоди від неможливості чи перешкод у провадженні господарської діяльності затвердженої спільним наказом Міністерства економіки України та Фонду державного майна України від 18 жовтня 2022 р. № 3904/1223.

VII. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ (ПРОФЕСІЙНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ)

Після завершення слухач вміє:

- 1) визначати бази вартості (ринкова, інвестиційна, справедлива, ліквідаційна) і передумови оцінки (у використанні (in-use)/»на місці» (in-situ), «переміщення» (removal/ex-situ), впорядкована/вимушена ліквідація) та правильно фіксувати їх у завданні на оцінку та звіті;
- 2) виконувати макро та мікро ідентифікацію активів, планувати інспекцію, збирати й перевіряти докази;
- 3) застосовувати ринковий, витратний і дохідний підходи до рухомих речей;
- 4) визначати фізичний, функціональний та економічний знос; визначати строк корисного використання і доцільність заміни;
- 5) будувати, тестувати й документувати моделі оцінки та забезпечувати належну якість вхідних даних;
- 6) розраховувати обсяг збитків щодо рухомого майна за Методикою №3904/1223 (класифікація, дата оцінки, докази, моделі реальних збитків, упущеної вигоди, потреб на відновлення);
- 7) готувати звіт зі структурою й розкриттями, визначеними Національними стандартами оцінки (НС №1), Європейськими стандартами оцінки вартості устаткування, машин та обладнання 2022 (EVS-РМЕ 4 & Annex), Міжнародними стандартами оцінки (IVS);
- 8) точніше узгоджувати із замовником та його посадовими особами засади, умови та співробітництво для підвищення точності результату оцінки СЗ;
- 9) ідентифікувати об'єкт оцінки, планувати інспекцію, збирати та перевіряти найбільш вагомую інформацію щодо типового судна;
- 10) розуміти специфіку застосування підходів до оцінки в поточних умовах України.

VIII. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Викладачі	Форма проведення
1.	Тема 1. Зміни в законодавстві України які впливають на окремі процедури оцінки колісних транспортних засобів.	1	Барановський Сергій	Лекція, дискусія
2.	Тема 2. Алгоритм оцінки реальних збитків внаслідок пошкодження та (або) знищення КТЗ.	1	Барановський Сергій	Лекція, дискусія
3.	Тема 3. Порядок компенсації шкоди, заподіяної транспортним засобам та техніці внаслідок їх залучення під час мобілізації.	1	Барановський Сергій	Лекція, дискусія кейс-стаді
4.	Тема 4. Поширені помилки, які встановлюються під час рецензування, при проведенні оцінки пошкодженого КТЗ за наслідками ДТП та виклад результатів у Звіті про оцінку.	1	Барановський Сергій	Лекція, Дискусія, практична робота над кейсами
5.	Тема 5. Відмінності авіаційної техніки як об'єкта оцінки. Основні постулати та висновки.	1	Яковенко Ігор	практична робота над кейсами
6.	Тема 6. Практичні питання застосування витратного підходу до оцінки літальних апаратів.	1	Яковенко Ігор	Лекція, дискусія
7.	Тема 7. Практичні питання застосування порівняльного та дохідного підходів до оцінки літальних апаратів.	1	Яковенко Ігор	практична робота над кейсами
8.	Тема 8. Організація процесу оцінки літальних апаратів.	0,5	Яковенко Ігор	Лекція, дискусія
9.	Тема 9. Оцінка збитків від війни.	0,5	Яковенко Ігор	Дискусія, кейс-стаді
10.	Тема 10. Класифікація СЗ за визначеннями Регістру судноплавства України та за визначенням Кодексу торговельного мореплавства України.	0,5	Кононенко Олег	Лекція
11.	Тема 11. Загальна процедура оцінки типового СЗ. Джерела де викладені підходи до процедури їх оцінки.	0,5	Кононенко Олег	Лекція, дискусія
12.	Тема 12. Особливості огляду судна та його виконання, збір інформації щодо стану судна та його останніх ремонтів для цілей оцінки. Описання об'єкту оцінки.	1	Кононенко Олег	Лекція, дискусія
13.	Тема 13. Оцінка СЗ витратним підходом.	0,5	Кононенко Олег	Лекція
14.	Тема 14. Оцінка СЗ порівняльним підходом.	0,5	Кононенко Олег	Лекція
15.	Тема 15. Оцінка СЗ дохідним підходом.	1	Кононенко Олег	Лекція, кейс-стаді
16.	Тема 16. Ідентифікація, класифікація. Підходи та методи, які	0,5	Нефьодов Олег	Лекція

	використовуються під час оцінки різних видів товарно-матеріальних запасів.			
17.	Тема 17. Особливості швидкого збору інформації для оцінки РР.	0,5	Нефьодов Олег	Лекція
18.	Тема 18. Практика визначення вартості РР із застосуванням різних підходів. Передумова та сфера застосування.	1	Нефьодов Олег	Лекція, дискусія
19.	Тема 19. Особливості оцінки різних видів РР.	1	Нефьодов Олег	Лекція
20.	Тема 20. Окремі практичні питання оцінки РР.	1	Нефьодов Олег	Дискусія, кейс-стаді
РАЗОМ:	Всього годин:		16	
	Всього кредитів ЄКТС:		0,5	

ІХ. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Тема 1. Зміни в законодавстві України які впливають на окремі процедури оцінки колісних транспортних засобів.

Нормативно-правові підстави поширення переліку можливих об'єктів оцінки в практиці оцінки колісних транспортних засобів.

Окремі новації при оцінці транспортних засобів на електричному ході.

Особливості визначення вартості відновлювального ремонту з метою прийняття рішень для страхових виплат.

Тема 2. Алгоритм оцінки реальних збитків внаслідок пошкодження та (або) знищення КТЗ.

Приклади визначення розміру реальних збитків внаслідок пошкодження та (або) знищення колісного транспортного засобу внаслідок збройної агресії рф.

Визначення вартості КТЗ. Актуальні питання, що виникають під час проведення дослідження: підбір об'єктів порівняння на ринку продажів КТЗ (інформація мережі Інтернет); розрахунок знижки на торг; коригування вартості підібраних об'єктів порівняння залежно від коефіцієнта ринку регіону, величини пробігу, їхнього технічного стану; розрахунок вартості додатково встановленого устаткування, зокрема ГБО (обмеження під час виробництва розрахунків).

Тема 3. Порядок компенсації шкоди, заподіяної транспортним засобам та техніці внаслідок їх залучення під час мобілізації.

Проведення незалежної оцінки транспортного засобу у особливий період.

Проведення незалежної оцінки транспортного засобу під час демобілізації.

Особливості визначення розміру реальних збитків внаслідок пошкодження та (або) знищення колісного транспортного засобу внаслідок збройної агресії рф.

Нормативно-правові підстави та особливості оцінки колісних транспортних засобів внаслідок пошкодження та (або) знищення колісного транспортного засобу.

Тема 4. Поширені помилки, які встановлюються під час рецензування, при проведенні оцінки пошкодженого КТЗ за наслідками ДТП та виклад результатів у Звіті про оцінку.

Помилки при оцінці та огляді КТЗ (Фіксація).

Помилки у розрахунковій частині (Калькуляція).

Помилки при викладанні результатів у Звіті.

Тема 5. Відмінності авіаційної техніки як об'єкта оцінки. Основні постулати та висновки.

Визначення об'єкту авіаційної техніки. Літальний апарат. Повітряне судно.

Найважливіша відмінна риса авіаційної техніки від інших видів техніки.

Планово-попереджувальна система експлуатації. Що таке «safe-life». Експлуатація «за станом». Поняття «fail-safe» та «damage tolerance». Обмеження в вигляді «structural damage». Відмінності обох систем.

Класифікація повітряних суден.

Компоненти та обладнання повітряного судна. Основні льотно-технічні характеристики, характеристики силової установки, системи бортового обладнання, які формують вартість різних видів літальних апаратів.

Держреєстрація повітряних суден. Документи, що регламентують експлуатацію повітряних суден. Реєстраційне посвідчення. Сертифікати повітряного судна. Бортова документація.

Тема 6. Практичні питання застосування витратного підходу до оцінки літальних апаратів.

Види ресурсів. В яких параметрах визначаються дані ресурси повітряних суден, двигунів, ДСУ та гвинтів (особливості ресурсних показників гвинтів та їх лопатей). Вироби з обмеженим ресурсом.

Членування літальних апаратів. Загальна схема членування літака. Загальна схема членування вертольоту. Ідентифікаційні характеристики об'єкта оцінки, його основні дані.

Види вартостей при використанні витратного підходу. Індикація історичної вартості – методи використання. Варіанти визначення вартості ліквідації при оцінці повітряного судна.

Фізичний знос як фактор втрати вартості. Ознаки фізичного зносу. Основний метод розрахунку фізичного зносу літальних апаратів та їх елементів. Функціональний та зовнішній зноси.

Тема 7. Практичні питання застосування порівняльного та дохідного підходів до оцінки літальних апаратів.

Порівняльний підхід. Види коригувань вартості. Визначення вартості в загальному вигляді і з урахуванням вартості ремонту. Загальна схема розрахунку залишкової вартості літака при застосуванні порівняльного підходу. Методологія визначення вартості ПС без визначеного ресурсу по трьом точкам.

Дохідний підхід. Метод визначення вартості для повітряних суден. Сухий та мокрий лізинг. Види та розрахунки дисконтів для авіаційної техніки. Два способи визначення реверсії. Оренда на вимогах АСМІ. Відмінності розміру орендних платежів від умов використання. Оформлення розрахунку вартості повітряного судна.

Тема 8. Організація процесу оцінки літальних апаратів.

Процедура технічного огляду літального апарату, документи, що складаються за його результатами, ідентифікація літального апарату. Вихідні дані та інша необхідна для оцінки літального апарату інформація: порядок підготовки, збирання, аналіз. Організація процесу оцінки літальних апаратів, повітряних суден та її етапи. Практика використання методичних підходів при оцінці повітряних суден: порівняльного; дохідного; витратного. Сфера застосування, методи та оціночні процедури.

Тема 9. Оцінка збитків від війни.

Оцінка збитків від війни, у тому числі питання документування (фіксації) збитків та документування (оформлення) причинно-наслідкових зв'язків.

Методика оцінки збитків в разі повного або часткового знищення ЛА. Реверсія вартості.

Документи, які впливають на оцінку ЛА.

Тема 10. Класифікація СЗ за визначеннями Регістру судноплавства України та за визначенням Кодексу торгівельного мореплавства України.

Міжнародні організації, що визначають вимоги до суден. ІМО та IACS. UN ECE та її підкомітет по внутрішньому водному транспорту.

Зобов'язання України за наближенням до ЄС.

Юридичний статус судна в Україні.

Класифікація СЗ за функціональним призначенням.

Реєстрація суден в Україні. Державний Судновий Реєстр та Суднова книга України. Тимчасова реєстрація суден за договором бербоут-чартера.

Технічна класифікація СЗ Регістром судноплавства України та огляди СЗ в експлуатації.

Тема 11. Загальна процедура оцінки типового СЗ. Джерела де викладені підходи до процедури їх оцінки.

Вибір методики: Розрахунок вартості за одним, або кількома класичними підходами.

Основні методичні підходи до оцінки СЗ.

Особливості узгодження завдання та визначення бази оцінки. Уточнення обмежень та застережень, що будуть внесені до Звіту.

Тема 12. Особливості огляду судна та його виконання, збір інформації щодо стану судна та його останніх ремонтів для цілей оцінки. Описання об'єкту оцінки.

Суднова специфікація. Паспорт судна, тайм-чартерний опис судна.

Аналіз наданої документації для проведення ідентифікації суден різного призначення.

Розгляд та перевірка повноти документів, наданих замовником та адміністрацією судна.

Аналіз судових документів. Статус класу Регістру.

Сайти Equasis, Paris, Mediterranean та Tokyo Memorandum та їх використання.

Визначення технічного стану: Оцінка зносу корпусу, основних механізмів, залишку ресурсу двигунів та стану пристроїв, обладнання та забезпечення. Види ремонтів СЗ. Види ремонтних відомостей СЗ.

Аналіз ринку та фрахтових ставок: Дослідження попиту на конкретний тип суден у певному регіоні.

Поточний стан ринку СЗ в Україні, перспективи після закінчення війни з РФ.

Фрахтові брокери та брокери з купівлі та продажу суден. Видання Hellenic Shipping News та інші.

Чому використання «класичних» світових видань типу Baltic Dry Index, World Scale та відомих брокерських домів типу Clarksons, Drewry, SSY малоінформативні для нашого ринку.

Визначення загального технічного стану судна, його систем, пристроїв, обладнання та забезпечення: корпусу(корпусів), головних двигунів, дизель-генераторів, допоміжних та утилізаційних котлів, загальносуднових систем та обладнання.

Останні конвенційні вимоги до них та їх вплив на вартість судна.

Тема 13. Оцінка СЗ витратним підходом.

Особливості визначення вартості заміщення, показників фізичного, функціонального та економічного (зовнішнього) зносу.

СЗ у «Методиці визначення шкоди та обсягу збитків, завданих підприємствам, установам та організаціям усіх форм власності внаслідок знищення та пошкодження їх майна у зв'язку із збройною агресією російської федерації (Наказ Міністерства економіки України та ФДМУ від 18 жовтня 2022 р. № 3904/1223)».

Тема 14. Оцінка СЗ порівняльним підходом.

Особливості підбору СЗ-аналогів.

Основні показники для розрахунку коригуючих коефіцієнтів.

Особливості алгоритму розрахунку за порівняльним підходом.

Тема 15. Оцінка СЗ дохідним підходом.

Особливості розрахунку дохідним підходом.

Договори бербоут- та тайм-чартеру. Умовно-постійні та умовно-змінні витрати. Вплив страхування на ставку дисконту. Розрахунок реверсії.

Тема 16. Ідентифікація, класифікація. Підходи та методи, які використовуються під час оцінки різних видів товарно-матеріальних запасів.

Міфи та правда про РР

Підходи та методи, які використовуються під час оцінки різних видів товарно-матеріальних запасів (виробничих, надлишкових, Державного резерву).

Відмінності найбільш загадкової та наймолодшої оціночної дисципліни від оцінки обладнання в основних засобах.

Тема 17. Особливості швидкого збору інформації для оцінки РР.

Особливості швидкого збору інформації для оцінки РР.

Тема 18. Практика визначення вартості РР із застосуванням різних підходів. Передумова та сфера застосування.

Алгоритм і методологія визначення залишкової вартості заміщення (відтворення) РР.

Особливості визначення вартості відтворення, вартості заміщення, усіх видів зносу РР.
 Порівняльний підхід до оцінки РР та особливості застосування його методів.
 Передумови та сфера застосування порівняльного підходу. Напрямки визначення поправок на базисні умови поставки, на комісійну винагороду посередника, на умови платежу, на кількість, на техніко-економічні параметри.
 Передумова та сфера застосування доходного підходу для оцінки РР, товарно-матеріальних цінностей, тварин та методи розрахунку доходу. Особливості розрахунку ставки дисконту для РР, які генерують грошові потоки.
 Оцінка товарів суб'єктів господарювання, що займаються реалізацією товарів.
 Визначення та сутність розуміння «якість» та «споживчі властивості товарів» та їх вплив на вартість товарів.
 Розрахунок премій за ризик у ставці дисконтування під час реалізації доходного підходу.
 Особливості оцінки за IVS 230 «Запаси».
 Два методи IVS, передбачені для доходного підходу.

Тема 19. Особливості оцінки різних видів РР.

Аналіз світових та українських ринків основних видів промислової сировини.
 Особливості й випадки визначення вартості запасів Державного агентства резерву України (Держрезерву).
 Особливості оцінки інших товарно-матеріальних запасів ТМЗ (сировини, незавершеного виробництва продукції, готової продукції на складах підприємства), що перебувають у виробника.
 Специфіка оцінки поточних біологічних активів рослинництва (поточних та довгострокових).
 Оцінка багаторічних насаджень з урахуванням їх стану.
 Особливості оцінки тварин. Вплив на вартість різних видів тварин рівня їх продуктивних якостей, лактації. Особливості вибору та застосування методичних підходів для оцінки окремих видів тварин.

Тема 20. Окремі практичні питання оцінки РР.

Особливості оцінки РР, які перетинають кордон України. Особливості застосування та врахування принципів попиту, пропозиції, корисності, заміщення при оцінці РР в залежності від мети оцінки. Визначення ризиків при проведенні оцінки ринкової вартості РР в якості забезпечення кредитних зобов'язань.
 Оцінка збитків в наслідок пошкодження, знищення РР для цілей компенсації збитків від агресії РФ, у тому числі питання документування (фіксації) збитків та документування (оформлення) причинно-наслідкових зв'язків.
 Показники для оцінки витрат, що пов'язані з межею відповідальності (розмінування, демонтаж зруйнованих, пошкоджених конструкцій тощо), які не повинні входити до розміру реальних збитків або «потреб у відновленні» і охоплюють період від початку збройної агресії російської федерації до початку періоду відновлення майна та майнових прав, але також плануються для компенсації російською федерацією після завершення війни.
 Лайфхаки оцінки 10 000 позицій оборотних матеріальних активів на швидкості вище «Veni, vidi, vici».
 Поширені помилки при проведенні оцінки РР та викладення результатів у Звіті про оцінку.

X. ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

- Лекційні блоки із детальним розглядом понять та хронології.
- Практичні кейси
- Дискусії

IX. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ ТА КРИТЕРІЇ

Вид контролю	Форма проведення	Шкала оцінювання
Поточний контроль:	Присутність на всіх заняттях, активна участь в обговореннях та дискусіях, перевірка правильності логіки/розрахунку кейсів, долученість до практичної роботи	Зараховано (із видачею сертифіката) / Не зараховано